

Ano, toto je Soumračná třída, Andělov, stát Alarie (členský stát EU). Je okolo páté hodiny ranní. V jednom z těch obřích domů v exkluzivní čtvrti byla nahlášena vražda. Jistě si o tom přečtete v mimořádných vydáních. Uslyšíte to v rádiu a uvidíte v televizi, protože je do toho zapletená filmová hvězda z dávných časů – jedna z největších.

Onou hvězdou je paní Šmídová. Tedy, hvězdou byla. Nyní žije v ústraní a veřejnosti se straní. Kdysi při konfliktu s dotěrnými novináři prodělala infarkt a doktor jí vzhledem k její psychické labilitě doporučil co nejméně kontaktu s okolím. To bylo před 30 lety.

Nyní bylo v bazénu jejího domu nalezeno tělo mladého muže se dvěma střelami v hrudi a jednou v žaludku. Ne, nikdo významný. Jen doktorand s několika průměrnými publikovanými články.

Byť byla paní Šmídová na začátku vyšetřování zadržena jako jedna z možných podezřelých, Alarijská policie nakonec z vraždy obvinila a před soud poslala někoho jiného. Paní Šmídová však byla Trestním soudem v Andělově, který případ projednával, předvolána jako svědkyně.

Vzhledem k jejímu úzkostnému strachu z publicity však Trestní soud požádala o anonymizaci, která by zamezila jejímu identifikování ze strany veřejnosti. Soud po zjištění zdravotního stavu paní Šmídové její žádosti vyhověl a usnesením nařídil, aby její jméno bylo anonymizováno a aby žádné údaje, které by mohly přímo či nepřímo vést k jejímu identifikování, nebyly uvedeny při ústním vyhlášení rozsudku ani v jeho písemné verzi.

Během řízení před soudem pak paní Šmídová několikrát vypovídala. Z vraždy byl shledán vinným pachatel, kterého paní Šmídová neznala; její bazén se stal místem činu pouhou náhodou.

Při konečném ústním vyhlášení rozsudku dne 20. října 2018 se však Trestní soud dopustil chyby a v souvislosti s popisem místa činu uvedl také adresu domu, kde se předmětná událost stala, a skutečnost, že v nemovitosti bydlí bývalá filmová hvězda. Soud si později uvědomil svoji chybu a v písemném vyhotovení rozhodnutí, dostupném na internetu, již tyto údaje uvedeny nebyly.

V okamžik ústního vyhlášení byla v místnosti jako veřejnost přítomná pouze slečna Vlachová, studentka místní právnické fakulty, která si z řízení nahrávala zvukový záznam pro potřeby seminární práce z trestního práva. Tento záznam poté v rámci prezentace seminární práce předala společně se seminární prací spolužákům a učitelům.

Jednoho ze spolužáků zmínka o zapomenuté filmové hvězdě na záznamu podnítila k pátrání po její identitě. Pátrání nebylo úspěšné, spolužák však upozornil redakci

bulvárního časopisu, jehož novináři byli schopni ze zvláštní dikce, se kterou svědkyně na záznamu mluví, zjistit její totožnost. Bulvární časopis potom uveřejnil internetový článek, ve kterém na spojení vraždy a zapomenuté filmové hvězdy upozornil, přičemž záznam slečny Vlachové byl součástí článku, včetně uvedení její osoby jako autora záznamu.

Ze zprávy na stránkách bulvárního časopisu se stala senzace a houfy zvědavců a novinářů oblehly dům a dožadovaly se kontaktu s paní Šmídovou, kterou po 30 let nikdo neviděl. Ta se na radu svého lékaře po dvou hysterických záchvatech způsobených přítomností veřejnosti za jejími okny odstěhovala na neznámé místo (které již bazén nemá), kde snad opět nalezne klid.

Poněkud v rozporu s hledáním klidu se nicméně rozhodla civilní žalobou domáhat peněžní náhrady ze strany státu a slečny Vlachové za porušení práv plynoucích z GDPR. Paní Šmídová se domnívá, že vzhledem k tomu, že soud získává a zpracovává osobní údaje získané během soudního řízení, musí být členský stát považován za správce osobních údajů ve smyslu čl. 2 a 4(2) GDPR. Soud tedy měl povinnost zajistit, že zpracování osobních údajů je prováděno v souladu s požadavky čl. 5 a 6 a odůvodněním GDPR a čl. 8 Listiny základních práv EU, kterou nenaplnil.

Paní Šmídová se tedy obrátila na národní soud a v občanskoprávním řízení se domáhá náhrady škody společně po státu a po slečně Vlachové.

Paní Šmídová má za to, že jí zveřejnění informací způsobilo nemajetkovou újmu plynoucí z toho, že Trestní soud v Andělově nezvládl ochránit její osobní údaje. Ve vztahu ke slečně Vlachové paní Šmídová namítá, že zveřejnění nahrávky postrádá právní důvod, jelikož ona sama s tímto zveřejněním nikdy nesouhlasila, a že podle čl. 82(4) GDPR je tedy za újmu odpovědná společně s Alarijským státem.

Alarijský stát argumentuje, že soud při výkonu své činnosti není správcem osobních údajů a tedy není vázán povinnostmi vyplývajícími z GDPR. Pokud vůbec existuje osoba, která je „správcem“, není jí soud, ale slečna Vlachová, případně bulvární časopis, který zveřejnil článek.

V případě, že bude soud shledán správcem osobních údajů, Alarijská vláda předkládá, že zpracovávání dat paní Šmídové bylo provedeno souladně s články 5 a 6 GDPR. Vláda rovněž poukazuje na čl. 41 ústavy Alarie, podle které je v zájmu transparentní justice vyhlásování rozsudků zásadně prováděno veřejně (písemná vyhotovení rozsudků všech soudů jsou také volně dohledatelná na stránkách ministerstva spravedlnosti). V neposlední řadě, i pokud soud chyboval, vláda předkládá, že porušení nebylo dostatečně závažné na to, aby byl stát odpovědný ve smyslu rozhodnutí Soudního dvora ve věci *Andrea Francovich a další proti Italské republice* a navazující judikatury.

Podle názoru slečny Vlachové je pochybné, že by pro zveřejnění téměř dvouhodinového zvukového záznamu, paní Šmídové se týkajícího jen okrajově, potřebovala její souhlas. Poukazuje na ustanovení § 12 Alarijského adaptačního zákona k GDPR, podle kterého: „osobní údaje lze zpracovávat také tehdy, slouží-li to přiměřeným způsobem pro novinářské účely nebo pro účely akademického, uměleckého nebo literárního projevu.“ Slečna Vlachová předkládá, že i v případě, že je vzhledem k záznamu vázána GDPR, zakládá toto ustanovení povolení ke zpracování předmětných údajů.

Soud projednávající civilní žalobu se rozhodl řízení přerušit a podle čl. 267 SFEU v rámci řízení o předběžné otázce předložil Soudnímu dvoru EU následující otázky:

- 1) Je soud členského státu za takových okolností, jako jsou ty ve věcech v původním řízení, během veřejného vyhlášení rozhodnutí „správcem“ ve smyslu čl. 2 v souvislosti s čl. 4(7) GDPR?
- 2) Pokud je odpověď na otázku 1 kladná, bylo za takových okolností, jako jsou ty ve věcech v původním řízení, zpracování osobních údajů Trestním soudem v Andělově provedeno způsobem souladným s ustanoveními čl. 5 a 6 GDPR?
- 3) Pokud je odpověď na otázku 2 záporná, je stát odpovědný za způsobenou škodu, a to skrze doktrínu založenou rozhodnutími Soudního dvora *Francovich*, *Brasserie du Pêcheur* a navazující, nebo skrze mechanismus zakotvený čl. 82 GDPR? Jsou pak splněny hmotněprávní podmínky vzniku takové odpovědnosti?
- 4) V případě, že je slečna Vlachová správcem, vztahuje se na ni některý ze zákonných důvodů zpracování obsažených v ustanovení § 12 Alarijského adaptačního zákona?
- 5) Zakládá faktický podíl na zpracování osobních údajů, jež vedl ke vzniku újmy, tak jako v tomto případě, odpovědnost jednotlivých osob, jež osobní údaje zpracovávaly dle čl. 82(4) GDPR?

Ve svých podáních adresujte Soudnímu dvoru svou právní argumentaci na položené otázky, a to z pozice paní Šmídové a z pozice vlády státu Alarie pro otázky 1-3 a z pozice paní Šmídové a slečny Vlachové pro otázky 4-5.

[Alarie plní své závazky vyplývající z unijního práva, včetně řádné implementace Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680.]